

Sagsnr.: 036.441.031

Undervisningsministeriet

Marts 2006

Udkast

Forslag

til lov om ændring af lov om Centre for Videregående Uddannelse og andre selvejende institutioner for videregående uddannelser m.v., lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, lov om almen voksenuddannelse og om voksenuddannelsescentre og lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler)
(Opfølgning på Undervisningsministeriets styringsanalyse af selveje og taxametersystemet i forbindelse med strukturreformen m.v.)

§ 1

I lov om Centre for Videregående Uddannelse og andre selvejende institutioner for videregående uddannelser m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1256 af 2. december 2004, som ændret ved § 1 i lov nr. 334 af 18. maj 2005 og § 1 i lov nr. 591 af 24. juni 2005, foretages følgende ændringer:

1. I § 6, stk. 6, ændres ”, lov om institutioner for uddannelsen til studentereksamen og lov om institutioner for uddannelsen til højere forberedelseksamen” til: ”og lov om institutioner for almen-gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.”.

2. Efter § 17 a indsættes:

»§ 17 b. Undervisningsministeren kan bemyndige Universitets- og Bygningsstyrelsen til at varetage administrationen af de bygninger, huslejekontrakter og leasingkontrakter, som Undervisningsministeriet den 1. januar 2007 overtager fra amtskommunerne, Københavns- og Frederiksberg Kommuner og Bornholms Regionskommune, jf. § 9 i lov nr. 591 af 24. juni 2005.«

3. Efter § 18 indsættes:

»§ 18 a. Undervisningsministeren kan godkende, at en institution driver kollegievirksomhed efter reglerne om indtægtsdækket virksomhed, hvis institutionen var en amtskommunal institution og drev kollegievirksomhed pr. 31. december 2006. Tilsvarende gælder for institutioner, der sammenlægges med en tidligere amtskommunal institution, hvori der indgår et kollegium.«

4. § 26 b affattes således:

»§ 26 b. En institution kan efter aftale med en eller flere andre institutioner omfattet af lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. varetage nærmere bestemte administrative opgaver for en eller flere af de nævnte andre uddannelsesinstitutioner. Undervisningsministeren kan fastsætte regler herom.«

§ 2

I lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 136 af 1. marts 2006, foretages følgende ændringer:

1. I § 1, stk. 1, 2. pkt., ændres: »§ 4, stk. 1, 3. pkt.« til: »§ 4, stk. 1, 1. pkt.«.

2. § 2, stk. 4, affattes således:

»Stk. 4. Institutionens forhold reguleres i en vedtægt, som er godkendt af undervisningsministeren. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om vedtægternes indhold i en af undervisningsministeren udstedt standardvedtægt.«

3. I § 3 indsættes efter stk. 2 som nye stykker:

»Stk. 3. Formue hidrørende fra en selvejende institution inden for den offentlige forvaltning, der pr. 31. december 2006 var amtskommunal, jf. § 4 a, stk. 1, tilfalder statskassen ved institutionens ophør.

Stk. 4. For fusionerede uddannelsesinstitutioner, hvori indgår selvejende institutioner inden for den offentlige forvaltning, opgøres de enkelte institutioners formueandel, jf. stk. 1 og 2, på fusions-tidspunktet. Ved ophør tilfalder den del af nettoformuen, der hidrører fra de tidligere amtskommunale institutioners formue, statskassen. Øvrig nettoformue fordeles efter reglerne i stk. 1 og 2.«

Stk. 3 bliver herefter stk. 5.

4. § 4, stk. 1, affattes således:

»Undervisningsministeren kan efter indstilling fra bestyrelsen for en eller flere institutioner, bestyrelsen for en eller flere institutioner for uddannelsen til studentereksamen, bestyrelsen for en eller flere institutioner for uddannelsen til højere forberedelseseksamen samt bestyrelsen for en eller flere institutioner for almen voksenuddannelse m.v. godkende, at to eller flere af institutionerne sammenlægges til én institution, som godkendes til at udbyde uddannelser efter en eller flere love. Reglerne om uddannelserne og tilskud til uddannelserne følger reglerne i de pågældende uddannelseslove. Undervisningsministeren beslutter, efter hvilken institutionslov den sammenlagte institution godkendes. Ved sammenlægning mellem en institution for almengymnasiale uddannelser, uddannelsen til højere forberedelseseksamen eller almen voksenuddannelse og en institution for erhvervsrettet uddannelse, finder bestemmelsen i § 26 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. anvendelse for den del af den sammenlagte institution, der varetager uddannelsen til stx, hf eller avu. Ved sammenlægningen opløses institutionerne uden likvidation ved overdragelse af deres aktiver og gæld til den fortsættende institution.«

5. § 4 a affattes således:

»§ 4 a. Institutioner for erhvervsrettet uddannelse, der tidligere var amtskommunale, eller som er resultatet af en eller flere sammenlægninger eller spaltninger af selvejende uddannelsesinstitutioner, der tidligere var amtskommunale, er selvejende institutioner inden for den offentlige forvaltning.

Stk. 2. Institutioner, der forud for den 1. januar 2007 var godkendt efter § 1, stk. 1, kan beslutte at være selvejende institutioner inden for den offentlige forvaltning. Dette skal fremgå af institutionens vedtægt.«

6. § 5 affattes således:

»§ 5. Institutionen ledes af en bestyrelse.

Stk. 2. Bestyrelsen består af 6-12 medlemmer. Undervisningsministeren kan dog tillade, at bestyrelsen består af flere end 12 medlemmer, jf. stk. 10. Bestyrelsen sammensættes således, at flertallet af stemmeberettigede medlemmer er udefrakommende, primært fra institutionens lokalområde. Bestyrelsen vælger en formand blandt de medlemmer, der er udefrakommende.

Stk. 3. Bestyrelsens medlemmer skal tilsammen bidrage til at fremme institutionens strategiske virke med deres erfaring og faglige indsigt i uddannelse og i arbejdsmarkedets behov for uddannelserne.

Stk. 4. De udefrakommende medlemmer udpeges i deres personlige egenskab og skal tilsammen have erfaring med ledelse, organisation og økonomi, herunder vurdering af budgetter og regnskaber. En eller flere kommunalbestyrelser i forening udpeger et medlem til bestyrelsen. De medlemmer, der udpeges af arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationer, skal være ligeligt repræsenteret i bestyrelsen.

Stk. 5. To medlemmer udpeges af og blandt medarbejderne ved institutionen, hvoraf et har stemmeret. Elevrådet, jf. § 35, udpeger 2 medlemmer, hvoraf et har stemmeret. Eleven, der har stemmeret, skal være myndig. Medarbejderudpegede bestyrelsesmedlemmer er beskyttet mod afskedigelse og anden forringelse af forholdene på samme måde som tillidsrepræsentanter inden for vedkommende eller tilsvarende område.

Stk. 6. Institutionens leder er bestyrelsens sekretær og deltager i bestyrelsens møder uden stemmeret.

Stk. 7. Følgende personer kan ikke være medlemmer af bestyrelsen:

- 1) Personer der udlejer ejendomme m.m. til institutionen.
- 2) Medlemmer af bestyrelsen i fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der udlejer ejendomme m.m. til institutionen, eller som kontrollerer udlejer af ejendomme m.m. til institutionen.
- 3) Advokater, revisorer eller lignende rådgivere for personer, der er omfattet af nr. 1, eller for fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der er omfattet af nr. 2.
- 4) Ansatte i ledende stillinger hos personer, der er omfattet af nr. 1, eller i fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der er omfattet af nr. 2.

Stk. 8. Er lejeforholdet af uvæsentligt omfang, finder stk. 7, nr. 1-4, ikke anvendelse. Undervisningsministeren fastsætter regler herom.

Stk. 9. For bestyrelsen, lederen og andre ansatte ved institutionen gælder i øvrigt bestemmelserne i forvaltningslovens kapitel 2 om inhabilitet og i kapitel 8 om tavshedspligt m.v., jf. dog § 4 a, stk. 2.

Stk. 10. Undervisningsministeren kan i særlige tilfælde tillade fravigelse fra bestemmelserne i stk. 2 og 4, herunder i forbindelse med sammenlægning af institutioner.«

7. Efter § 15 indsættes:

»§ 15 a. Undervisningsministeren kan godkende, at en institution driver kollegievirksomhed som indtægtsdækket virksomhed, hvis institutionen var en amtskommunal institution og drev kollegievirksomhed pr. 31. december 2006. Tilsvarende gælder for institutioner, der sammenlægges med en tidligere amtskommunal institution, hvori der indgår et kollegium.«

8. Efter § 18 indsættes:

»§ 18 a. Undervisningsministeren kan yde særlige tilskud til institutionernes udgifter til elever, kursister og studerende, der efter lov om erhvervsuddannelser, lov om grundlæggende social- og sundhedsuddannelser, lov om landbrugsuddannelser, lov om uddannelsen til studentereksamen, lov om uddannelserne til højere handelseksamen (hhx) og højere teknisk eksamen (htx) og efter lov om uddannelsen til højere forberedelseksamen skal have tilbud om specialpædagogisk bistand.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om administration af de særlige tilskud til de i stk. 1 nævnte udgifter, herunder om ansøgning, indhentede sagkyndige udtalelser, frister, tildeling, udbetaling, udbetaling af forskud til og tilbagebetaling fra institutionerne samt refusion af udgifter, som institutionerne har afholdt i overensstemmelse med tildelingen. Undervisningsministeren kan bestemme, at tilskud administreres af Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte, samt at de enkelte institutioner skal indsende nødvendige oplysninger til styrelsen i forbindelse med tildeling og kontrol af tilskud, herunder at oplysninger skal gives i elektronisk form.«

9. Efter § 21 a indsættes:

»§ **21 b.** Undervisningsministeren kan bemyndige Universitets- og Bygningsstyrelsen til at varetage administrationen af de bygninger, huslejekontrakter og leasingkontrakter, som Undervisningsministeriet den 1. januar 2007 overtager fra amtskommunerne, Københavns- og Frederiksberg Kommuner og Bornholms Regionskommune, jf. § 12 i lov nr. 590 af 24. juni 2005.«

10. § 26 affattes således:

»§ **26.** Institutionernes regnskabsår er finansåret. Ved regnskabsårets afslutning udarbejdes et årsregnskab omfattende resultatopgørelse, balance og anlægsoversigt. Regnskabet skal underskrives af bestyrelsen og institutionens leder. Institutionernes årsregnskab indsendes til Undervisningsministeriet. I forbindelse med indsendelse af årsregnskab til Undervisningsministeriet skal bestyrelsesmedlemmerne afgive en erklæring på tro og love om, at de opfylder betingelserne for at være medlemmer af bestyrelsen, jf. § 5, stk. 7 og 8.

Stk. 2. Institutionernes regnskaber revideres af rigsrevisor i henhold til § 2, stk. 1, i lov om revisionen af statens regnskaber m.m. Endvidere udpeger bestyrelsen for institutionen en intern revisor, som skal være statsautoriseret eller registreret revisor, til at udføre revision i henhold til regler, der fastsættes af undervisningsministeren efter forhandling med rigsrevisor.

Stk. 3. Undervisningsministeren og rigsrevisor kan i henhold til § 9 i lov om revisionen af statens regnskaber m.m. aftale, at revisionsopgaver varetages i et nærmere fastlagt samarbejde mellem rigsrevisor og den i stk. 2 nævnte interne revisor. Rigsrevisor kan pålægge bestyrelsen at udpege en anden intern revisor til at udføre denne revisionsopgave, hvis den interne revisor ikke på tilfredsstillende måde opfylder kravene i de i henhold til stk. 2, 2. pkt., udstedte regler om intern revision eller i øvrigt ikke opfylder pligterne som intern revisor.

Stk. 4. Regnskaberne opstilles efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren. Institutionens regnskabsføring skal være i overensstemmelse med regler fastsat af undervisningsministeren.«

11. Efter § 30 indsættes:

»§ 30 a. Undervisningsministeren kan pålægge bestyrelsen at indgå en indsatsaftale med ministeren, hvis ministeren konstaterer, at kvaliteten i en institutions undervisning eller uddannelse er utilstrækkelig.

Stk. 2. Indsatsaftalen skal blandt andet fastsætte mål for kvaliteten af undervisningen eller uddannelsen og de foranstaltninger, der er nødvendige for at rette op på den utilstrækkelige kvalitet.

Stk. 3. Undervisningsministeren kan i særlige tilfælde yde tilskud til afhjælpning af utilstrækkelig kvalitet i undervisning eller uddannelse i forbindelse med indgåelse af en indsatsaftale.«

12. Efter § 33 indsættes:

»§ 33 a. En institution kan efter aftale med en eller flere andre institutioner omfattet af § 1, stk. 1, institutioner for uddannelsen til studentereksamen, institutioner for uddannelsen til højere forberedelseksamen, institutioner for almen voksenuddannelse og Centre for Videregående Uddannelse eller andre selvejende institutioner for videregående uddannelser m.v. varetage nærmere bestemte administrative opgaver for en eller flere af de nævnte andre uddannelsesinstitutioner. Undervisningsministeren kan fastsætte regler herom.«

13. § 33 b ophæves.

14. I § 37 a ændres »lov om institutioner for uddannelsen til studentereksamen« til: »lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.«

15. I § 37 a, stk. 1, ændres »§ 17, stk. 1-8« til: »§ 46, stk. 1-8« og i stk. 2, ændres »§ 17, stk. 8« til: »§ 46, stk. 8«.

16. § 37 b ophæves.

17. Efter § 38 indsættes:

»§ 38 a. Afgørelser, som Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte træffer om tildeling af tilskud til ekstraudgifter til elever, kursister og studerende med behov for specialpædagogisk bistand, jf. § 18 a, kan af eleverne og de studerende inden 4 uger efter meddelelsen af afgørelsen indbringes for Ankenævnet for Uddannelsesstøtten. Ankenævnet træffer den endelige administrative afgørelse.

Stk. 2. Ved behandling af en klage over afgørelse i henhold til stk. 1, tiltrædes ankenævnet af et særligt sagkyndigt medlem udpeget af de Samvirkende Invalideorganisationer.

Stk. 3. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om klageproceduren, jf. stk. 1.«

§ 3

I lov om almen voksenuddannelse og om voksenuddannelsescentre, jf. lovbekendtgørelse nr. 402 af 28. maj 2004, som ændret ved § 10 i lov nr. 590 af 24. juni 2005, foretages følgende ændringer:

1. Lovens *titel* affattes således:

»Lov om almen voksenuddannelse«

2. § 2 affattes således:

»§ 2. Undervisningsministeren skal sikre, at alle, der er fyldt 18 år, inden for en rimelig geografisk afstand kan modtage undervisning i henhold til denne lov.«

3. § 3, stk. 1, affattes således:

»Almen voksenuddannelse udbydes på voksenuddannelsescentre og andre uddannelsesinstitutioner, jf. lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.«

4. I § 4, stk. 1, 1. pkt., ændres »jf. § 12« til: »jf. lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.«.

5. § 6 ophæves.

6. § 7 ophæves.

7. I § 9, stk. 2, indsættes efter »afgørelse«: »i pædagogiske anliggender«.

8. Kapitel 2 og Kapitel 2 a ophæves.

§ 4

I lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler), jf. lovbekendtgørelse nr. 870 af 19. august 2004, foretages følgende ændring:

1. Efter § 52 b indsættes:

»§ 52 c. Undervisningsministeren kan for Høng Gymnasium, HF-kursus og Efterskole fravige loven i en overgangsperiode på indtil 6 år.«

Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser m.v.

§ 5

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2007. Bestemmelserne i § 1, nr. 2, og § 2, nr. 9, træder i kraft dagen efter, at loven er bekendtgjort i Lovtidende med henblik på at forberede bygningsovertagelsen.

Stk. 2. Institutionens vedtægter, jf. § 2, nr. 2, skal være bragt i overensstemmelse med loven senest den 1. januar 2009.

Stk. 3. Undervisningsministeren fastsætter krav til indhold af åbningsbalancen for en amtskommunal institution, der ved lovens ikrafttræden udbyder sygeplejerske- henholdsvis radiografuddannelsen eller varetager opgaven som center for undervisningsmidler, og herunder som efter undervisningsministerens beslutning den 1. januar 2007 inddrages i et center for videregående uddannelse, jf. § 8, stk. 3 og 4, i lov nr. 591 af 24. juni 2005.

Stk. 4. Undervisningsministeren fastsætter krav til indhold af åbningsbalancen for en amtskommunal institution, der ved lovens ikrafttræden udbyder uddannelsen til studentereksamen, uddannelsen til højere forberedelseksamen, grundlæggende social- og sundhedsuddannelser og almen voksenuddannelse, og herunder som efter undervisningsministerens beslutning den 1. januar 2007 inddrages i en institution for erhvervsrettet uddannelse, jf. § 14, stk. 4, i lov nr. 590 af 24. juni 2005.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Baggrunden for lovforslaget

Lovforslaget er en del af den samlede lovgivningsmæssige gennemførelse af en ny kommunalreform. Forslaget er således et led i udmøntningen af regeringens aftale fra juni 2004 med Dansk Folkeparti om strukturreform og den efterfølgende aftalte udmøntningsplan fra september 2004.

Aftalen indebærer, at der gennemføres en kommunalreform, som grundlæggende ændrer rammerne for varetagelsen af de offentlige opgaver og den offentlige service i Danmark.

For at sikre bedre sammenhæng i ungdomsuddannelserne og sikre gode og tilgængelige uddannelses tilbud samles alle ungdomsuddannelser i staten. For at styrke kvaliteten og samspillet mellem de forskellige sundhedsuddannelser, styrke de efterspurgte tværfaglige kompetencer i sundhedssektoren samt sikre et fortsat geografisk spredt tilbud af sundhedsfaglige uddannelser placeres social- og sundhedsuddannelserne samt sygeplejerske- og radiografuddannelserne i staten. En samling af uddannelserne i staten giver bl.a. mulighed for ensartede styrings- og rammevilkår, som muliggør et mere vidtgående samarbejde mellem de enkelte institutioner, når faglige og lokale forhold taler til fordel herfor.

I folketingsåret 2004-05 blev der den 24. februar fremsat forslag til lov, der blandt andet ændrer lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, lov om almen voksenuddannelse og voksenuddannelsescentre og forskellige andre love, L 106, og forslag til lov, der blandt andet ændrer lov om Centre for Videregående Uddannelse og andre selvejende institutioner for videregående uddannelser m.v., L 107. Lovforslagene blev vedtaget som henholdsvis lov nr. 590 af 24. juni 2005 om ændring af lov om institutioner for uddannelsen til studentereksamen, lov om institutioner for uddannelsen til højere forberedelseseksamen, lov om grundlæggende social- og sundhedsuddannelser, lov om almen voksenuddannelse og om voksenuddannelsescentre og forskellige andre love og lov nr. 591 af 24. juni 2005 om ændring af lov om Centre for Videregående Uddannelse og andre selvejende institutioner for videregående uddannelser m.v., lov om mellemlange videregående uddannelser, lov om centre for undervisningsmidler m.v. og forskellige andre love på Undervisningsministeriets område.

Lov nr. 590 af 24. juni 2005 og lov nr. 591 af 24. juni 2005 regulerer ikke endeligt styringen af de selvejende institutioner, da det i strukturaftalen er forudsat, at indretningen af selveje- og bestyrelsesmodellen først fastlægges, efter at der er foretaget en analyse af det eksisterende styringssystem for de selvejende institutioner under Undervisningsministeriet. Institutioner for mellemlange videregående uddannelser samt institutioner for erhvervsrettet uddannelse er i dag selvejende institutioner og omfattet af taxameterfinansieringen. Der henvises herom til de almindelige bemærkninger til forslag til lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. som fremsættes samtidigt med dette lovforslag.

Af aftalen om strukturreform fremgår, at sygeplejerske- og radiografuddannelserne samt centre for undervisningsmidler skal være omfattet af lov om Centre for Videregående Uddannelse og andre selvejende institutioner for videregående uddannelser m.v., og at social- og sundhedsuddannelserne skal være omfattet af lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, og at sygepleje- og radiografuddannelserne samt social- og sundhedsuddannelserne skal overgå til taxameterfinansiering fra 1. januar 2007. Undervisningsministeriet yder inden for en fastsat tilskudsramme på de årlige finanslove tilskud til CVU'erne til varetagelse af opgaven som centre for undervisningsmidler.

Af aftalen fremgår endvidere, at der forud for overgangen af de nye statslige selvejende institutioner (institutioner for uddannelsen til studentereksamen, institutioner for uddannelsen til højere forberedelseseksamen samt voksenuddannelsescentre) til selveje og taxameterfinansiering pr. 1. januar 2008 skulle gennemføres en generel analyse af styringssystemet, herunder af selveje og taxameterfinansiering. Resultatet heraf skulle danne grundlag for beslutningen om, hvordan det nuværende styringssystem kunne moderniseres, og hvordan styringen inden for de nye institutionsområder kunne tilrettelægges. Som et led i styringsanalysen skulle der foretages en evaluering af den nuværende styringsmodel.

Som følge heraf nedsatte Undervisningsministeriet i efteråret 2004 et udvalg til analyse af uddannelsesrådets styringssystem. Udvalget bestod af embedsmænd fra Finansministeriet, Indenrigs- og Sundhedsministeriet, Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling og Undervisningsministeriet. Udvalget har afsluttet sit arbejde i oktober 2005, og lovforslaget er blandt andet udarbejdet på baggrund af resultaterne af analysen.

En del af styringsudvalgets opgave var at fremkomme med anbefalinger til rammer for det fremtidige bestyrelsesarbejde, herunder vedrørende kompetencer, sammensætning og inddragelse af interessenter samt samspillet mellem bestyrelser og ledelser på institutionerne. Som grundlag for det arbejde bad ministeriet konsulentfirmaet Pluss Leadership A/S (Pluss) om en undersøgelse af området, der skulle indeholde både en kortlægning og en analyse af området. Undervisningsministeriet ønskede på den ene side at sætte fokus på de konkrete erfaringer med bestyrelsesarbejdet, herunder identificere hvad god praksis er i forbindelse med bestyrelsernes virke. På den anden side ønskede Undervisningsministeriet at sætte fokus på udviklingspotentialer for godt bestyrelsesarbejde, herunder blandt andet at vurdere behovet for og i den sammenhæng udvikle anbefalinger til god bestyrelsesskik.

Baggrunden for kortlægningen er, at rammevilkårene for de selvejende uddannelsesinstitutioner har ændret sig væsentligt gennem de senere år. Reformen i retning af selveje og mål- og rammestyring, der startede i begyndelsen af 1990'erne, omfatter nu næsten hele institutionsområdet. Nye institutions- og samarbejdsformer er opstået med indførelsen af blandt andet erhvervsakademisamarbejder, og institutionerne har fået nye opgaver og forpligtelser i relation til erhvervs- og professionsudvikling og arbejdsmarkedspolitik. Der er ved institutionssammenlægninger skabt mange store og uddannelsesmæssigt meget brede institutioner, der ud over grunduddannelserne også skal varetage efter- og videreuddannelsesaktivitet, udviklingsaktiviteter og videncenterfunktioner. Endvidere er der gennem de seneste år både internationalt og i Danmark genereret megen viden om ledelse, herunder bestyrelsesarbejde, f.eks. betænkningerne fra Nørbyudvalget og betænkningen om universitetsbestyrelser, der opstiller nye teorier for, hvad der er godt bestyrelsesarbejde.

Pluss' undersøgelse er udmøntet i tre rapporter: En dybdeanalyse, en breddeanalyse til kortlægning og analyse af udviklingspotentialer for bestyrelser for selvejende erhvervsrettede uddannelsesinstitutioner og en rapport om Centre for Videregående Uddannelser (CVU'er). Herudover er der udarbejdet et sæt anbefalinger til godt bestyrelsesarbejde i erhvervsrettede uddannelsesinstitutioner.

Dybdeanalysen har dannet grundlaget for de udarbejdede anbefalinger til godt bestyrelsesarbejde, mens breddeanalysen har afdækket udviklingspotentialer for forbedring af bestyrelsesarbejdet. Rapporten om CVU'er har peget på særlige CVU-problestillinger i relation til forbindelsen mellem CVU-bestyrelsen og studiebestyrelsen. Det findes mest hensigtsmæssigt, at opfølgningen på styringsanalysen for CVU-området afventer regeringens debatoplæg om Videregående uddannelser i verdensklasse. I den opfølgende lovgivning herpå vil blive medtaget tilsvarende nye regler om bestyrelsens kompetenceprofil, som foreslås i dette lovforslag for institutioner for erhvervsrettet uddannelse, ligesom forbuddet mod at sidde i flere bestyrelser for institutioner omfattet af samme lovgivning vil blive ophævet. Der forventes at indgå forslag om CVU'ernes forhold til den offentlige forvaltning.

Den grundlæggende opfattelse i undersøgelsen er, at det er en afgørende forudsætning, at der eksisterer et kvalificeret ledelsessystem på den enkelte institution bestående bl.a. af en professionelt arbejdende bestyrelse, og at man ved at sætte fokus på godt bestyrelsesarbejde, der tager afsæt i god praksis, kan bidrage til en videreudvikling og professionalisering af bestyrelsesarbejdet på såvel de eksisterende erhvervsrettede uddannelsesinstitutioner som på kommende selvejende uddannelsesinstitutioner.

Undersøgelsen konkluderer, at bestyrelserne på de selvejende erhvervsrettede uddannelsesinstitutioner i dag udfører et godt og solidt ledelses- og bestyrelsesarbejde. Samtidig findes et udviklingspotentialer, der ligger i at gøre godt bestyrelsesarbejde bedre.

I relation hertil kommer undersøgelsen med et sæt anbefalinger i forhold til en professionalisering af bestyrelsesarbejdet. Anbefalingerne omfatter følgende områder: Bestyrelsens strategiske ansvar, bestyrelsens opgaver, bestyrelsens størrelse og sammensætning, bestyrelsesarbejdet, bestyrelseshonorar, samspillet med revisor og åbenhed.

I forhold til bestyrelsens størrelse anbefaler undersøgelsen, at størrelsen på bestyrelsen søges begrænset under hensyntagen til, at der kan foregå en konstruktiv debat og en effektiv beslutningsproces, hvor alle

medlemmer har muligheder for at deltage aktivt. Ud fra et praktisk perspektiv vurderer undersøgelsen, at bestyrelser på mellem 6-10 stemmeberettigede medlemmer er de mest effektive.

I forhold til bestyrelsens sammensætning anbefaler undersøgelsen, at bestyrelsen arbejder mere proaktivt med at udarbejde kompetenceprofiler, der kortlægger sammenhængen mellem eksisterende og ønskede kompetencer i bestyrelsen. Kompetenceprofilen bør være rammesættende for udnævnelsen af de medlemmer, der udpeges ved selvsupplering. Eksisterende bestyrelser (særligt bestyrelsesformanden) bør gennem en dialog med de udpegende organisationer forsøge at påvirke udpegningen af nye medlemmer ud fra en kompetenceprofil sammenholdt med strategi, ændringer i aftagemønstret m.v. Bestyrelsen bør i forbindelse med arbejdet med kompetenceprofil og selvevaluering tage konkret stilling til, om aldersprofil og anciennitet for de enkelte medlemmer og for bestyrelsen som helhed er tilfredsstillende. Undersøgelsen anbefaler endvidere, at antallet af bestyrelsesmedlemmer, der udpeges paritetisk på erhvervsskolerne, reduceres for at give plads til bl.a. bestyrelsesmedlemmer med særlige kompetencer, og at det tilstræbes, at medarbejderudpegede bestyrelsesmedlemmer ikke samtidig er faglige tillidsrepræsentanter. Hertil kommer, at andelen af kvinder blandt bestyrelsesformændene – ud fra et ligestillingsprincip – fremover bør øges.

Udvalget har tilsluttet sig Pluss' anbefalinger.

Undervisningsministeriet er generelt enig i undersøgelsens konklusioner og udvalgets anbefalinger. Nogle af udvalgets anbefalinger er indarbejdet i lovforslaget, men ministeriet finder, at andre af udvalgets anbefalinger bedre kan fremmes via dialog og frivillighed end via lovbestemmelser.

Det er ikke hensigtsmæssigt at bevare et lovkrav om, at regionsrådene udpeger et medlem til bestyrelsen.

Ministeriet har til hensigt at tage initiativ til at udsende en kodeks for godt bestyrelsesarbejde. Kodeksen vil tage afsæt i undersøgelsens anbefalinger.

Udsendelse af en kodeks skal bidrage til at give institutionerne en fælles platform for, hvad godt bestyrelsesarbejde er. Kodeksen vil blive fulgt op af en informationsindsats, der ud over anbefalingerne i kodeksen skal bidrage til videndeling om allerede eksisterende initiativer og værktøjer til understøttelse og fortsat udvikling af bestyrelsesarbejdet.

Lovforslaget indeholder alene de forslag, der kræver lovgivning i indeværende Folketingsår. En lang række af forslagene, herunder forslagene om ressourceregnskaber, brugerdeklarationer, auditering og akkreditering forudsætter et større udviklingsarbejde i samarbejde med institutionssiden, der vil blive igangsat i foråret 2006.

Med lovforslaget fastlægges de overordnede principper for bestyrelsessammensætning og udpegning, herunder generelle krav til kvalifikationer og erfaring. Regeringen ønsker med forslaget at sikre, at institutionerne fortsat har de nødvendige rammer for og vilkår til at kunne varetage bestyrelsesopgaverne på kvalificeret vis.

2. Lovforslagets indhold

1. Selvejende institutioner for videregående og erhvervsrettede uddannelser m.v.

1.1. Bestyrelsessammensætning

Lovforslaget skal først og fremmest styrke ledelsen på de selvejende institutioner for erhvervsrettet uddannelse ved at fastsætte overordnede rammer for bestyrelsens sammensætning og udpegning.

Bestyrelsesmedlemmernes kompetencer er afgørende for at kunne drive en effektiv bestyrelsesvirksomhed, og beslutningsprocessen effektiviseres og kvalificeres med en bredere kompetenceprofil for den samlede bestyrelse. Bestyrelsesmedlemmerne skal tilsammen kunne bidrage til at fremme institutionernes strategiske virke med deres erfaring og indsigt i uddannelse og arbejdsmarkedets behov for de professionsrettede uddannelser. Den samlede bestyrelsesprofil skal have uddannelsesfaglig kompetence, erfaring med ledelse, organisation og økonomi samt forankring i det lokale og regionale område.

Med lovforslaget fastlægges de overordnede principper for bestyrelsessammensætning og udpegning, herunder generelle krav til kvalifikationer og erfaring.

Bestyrelsen får som i dag flertal af udefra kommende medlemmer. Medarbejderindflydelsen lovfæstes, og medarbejderne får 2 repræsentanter i bestyrelsen, hvoraf den ene har stemmeret. Elever/studerende får ligeledes 2 repræsentanter, hvoraf den ene har stemmeret.

Bestyrelsen skal fremover være en kombination af bestyrelsesposter, der besættes ved udpegning, og bestyrelsesposter, der besættes ved selvsupplering, idet selvsupplering giver bestyrelsens medlemmer mulighed for at tilføre bestyrelsen bestemte kompetencer ved at udpege personer, der besidder disse kompetencer. Det skal fremgå af vedtægten, hvem der udpeger bestyrelsesmedlemmerne, herunder hvordan proceduren skal være ved selvsupplering.

1.2. Forholdet til den offentlige forvaltning.

Herudover indeholder lovforslaget bestemmelse om, at institutioner for erhvervsrettet uddannelse, der tidligere har været amtskommunale eller kommunale, og sammenlagte institutioner, hvori indgår en selvejende institution inden for den offentlige forvaltning, bliver selvejende institutioner inden for den offentlige forvaltning. Institutionerne vil, ud over at være omfattet af forvaltningsloven og offentlighedsloven, blandt andet blive omfattet af lov om Folketingets Ombudsmand, statsbyggeloven og lov om ligestilling af kvinder og mænd efter reglerne om statslige forvaltningsmyndigheder. Endvidere gælder de særlige bestemmelser for den offentlige forvaltning i lov om behandling af personoplysninger. Det findes rimeligt at sikre, at tidligere offentlige institutioner fortsat giver elever/studerende, ansatte og andre borgere, der kommer i kontakt med institutionerne, de retsgarantier, som denne lovgivning giver.

Med lovforslaget indsættes en bestemmelse om, at en institution for erhvervsrettet uddannelse, der er godkendt efter den hidtil gældende lovgivning, kan vælge at blive en selvejende institution inden for den offentlige forvaltning. Styringsanalysen anbefaler, at alle selvejende institutioner for regulerede uddannelser bliver statslige selvejende institutioner inden for den offentlige forvaltning.

1.3. Bindende standardvedtægt

Som led i opfølgningen på anbefalingerne i styringsanalysen indeholder lovforslaget bestemmelser om, at ministeren kan fastsætte regler af bindende karakter om vedtægternes indhold i en standardvedtægt. Der kan herunder fastsættes regler om bestyrelsens sammensætning, nedsættelse og organisering.

1.4. Øvrige ændringer.

På baggrund af anbefalingerne i styringsanalysen indeholder lovforslaget bestemmelse om, at undervisningsministeren kan pålægge bestyrelsen at indgå en indsatsaftale med ministeren, hvis kvaliteten i uddannelse eller undervisning er utilstrækkelig.

Endvidere indeholder forslaget en ændret revisionsbestemmelse, hvorved revisionsbestemmelserne for selvejende institutioner for regelstyrede uddannelser harmoniseres.

2. Almen voksenuddannelse og centre for voksenundervisning

Forslaget indeholder tekniske konsekvensrettelser som følge af, at voksenuddannelsescentrene pr. 1. januar 2007 omfattes af lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

3. Høng

Forslaget indeholder en bestemmelse om, at undervisningsministeren kan fravige lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler) for så vidt angår Høng Gymnasium, HF-kursus og Efterskole i en overgangsperiode i forbindelse med gymnasiet og hf-kursets forventede overgang til at være en selvejende institution inden for den offentlige forvaltning.

4. Administrative og økonomiske konsekvenser for det offentlige

Forslaget har ikke økonomiske konsekvenser for det offentlige – der henvises i øvrigt til bemærkninger til lov nr. 591 af 24. juni 2005 (Lovforslag nr. L 107, 2004/05, 2.samling, Folketingets Forhandlinger, spalte 1094, 4569, 4919, Tillæg A, spalte 4088, 4116, Tillæg B, spalte 1363, Tillæg C, spalte 863).

Dog bemærkes, at de nye selvejende institutioner fra 1. januar 2007 vil være omfattet af Finansministeriets kantinecirkulære og cirkulære om udbud og udfordring af statslige drifts- og anlægsopgaver. Dog vil eksisterende kontrakter og lignende aftaler om kantinevirksomhed kunne fortsætte til udløbet af kontrakten. Institutionerne vil være forpligtet til hurtigst muligt at bringe kantinevirksomheden i overensstemmelse med kantinecirkulærets regler.

Tilskudsordningen til specialpædagogisk bistand foreslås indrettet på samme måde som den gældende ordning på erhvervsuddannelsesområdet. For så vidt angår indretningen af befordringsordningen, planlægges der fremsat et selvstændigt lovforslag i denne samling.

5. Administrative og økonomiske konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget har ingen konsekvenser for erhvervslivet.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Institutionernes overgang fra amtskommunalt til statsligt regi vil medføre ændrede administrative opgaver for institutionerne.

7. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen konsekvenser for miljøet.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

9. Høring

Et udkast til lovforslaget har været sendt til høring hos følgende myndigheder og organisationer:

Se bilag 2.

Lovforslaget har desuden været offentliggjort på Undervisningsministeriets hjemmeside.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ mindre udgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser/ merudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Ingen	Ingen
Administrative konsekven- ser for stat, kommuner og amtskommuner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekven- ser for borgerne	Institutionernes overgang fra amtskommunalt til statsligt regi vil medføre ændrede administrative opgaver for institutionerne.	
Administrative konsekven- ser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen

Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter
-------------------------	--

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Der er tale om en konsekvensændring som følge af at lov om institutioner for uddannelsen til studentereksamen og lov om institutioner for uddannelsen til højere forberedelseseksamen foreslås samlet i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og lov om almen voksenuddannelse m.v.

Til nr. 2

Der henvises til § 9 i lov nr. 591 af 24. juni 2005.

Med overflytningen af de amtskommunale institutioner til statsligt regi overtager undervisningsministeren de faste ejendomme, der huser institutionerne. Undervisningsministeren stiller herefter ejendommene til rådighed for de selvejende institutioner på nærmere fastsatte vilkår, idet det forudsættes, at institutionerne i lighed med øvrige, tilsvarende institutioner på Undervisningsministeriets område senere overgår til bygningstaxameterstyring.

Bestemmelsen supplerer § 9 i lov nr. 591 med en bemyndigelse til undervisningsministeren til at delegere administrationen af de omfattede bygninger til Universitets- og Bygningsstyrelsen (UBST) i forbindelse med overflytningen af disse institutioner til statsligt regi.

Til nr. 3

Bestemmelsen omhandler tidligere amtskommunale institutioners kollegievirksomhed, og den giver ministeren hjemmel til at godkende, at en institution omfattet af loven kan drive kollegievirksomhed for institutionens studerende, hvis institutionen drev sådan virksomhed ved overgang til selveje pr. 1. januar 2007. Tilsvarende gælder for en institution, der sammenlægges med en tidligere amtskommunal institution, der drev sådan virksomhed pr. 31. december 2006. Det foreslås, at driften af kollegierne sker efter reglerne om indtægtsdækket virksomhed. Dette indebærer, at institutionen ikke får særligt tilskud hertil, og at institutionens øvrige tilskud ikke må anvendes til at drive disse kollegier.

Bestemmelsen tænkes anvendt i forbindelse med sygeplejekollegierne ved de nuværende amtskommunale sygeplejeskoler i Slagelse og Viborg, hvor kollegierne er en integreret del af skolerne. Bestemmelsen medfører, at institutionen fortsat vil kunne drive kollegievirksomhed med samme kapacitet som før 31. december 2006. Det er tanken, at kollegierne skal afvikles. Bestemmelsen kan ikke anvendes til at give nye godkendelser til at drive kollegievirksomhed.

Til nr. 4

Bestemmelsen viderefører og præciserer gældende bestemmelse.

Til § 2

Til nr. 1

Forslaget er en konsekvens af den foreslåede formulering af § 4, stk. 1, i § 2, nr. 4.

Til nr. 2

Ministeren godkender som hidtil institutionernes vedtægter og påser, at vedtægterne ligger inden for lovens rammer.

Der foreslås som noget nyt indsat en hjemmel til, at ministeren kan udstede en standardvedtægt, hvori der kan fastsættes regler om vedtægternes indhold. Standardvedtægten vil blandt andet skulle indeholde regler om bestyrelsessammensætning, opgaver og ansvar. Endvidere vil standardvedtægten skulle indeholde regler om institutionens daglige ledelse, tegningsret, samt regnskab og revision. Disse regler vil have bindende karakter. Der vil i standardvedtægten kunne tages hensyn til institutioner med vedtægter, der er godkendt før 1. januar 2007. Nye institutioner, herunder sammenlagte institutioner, vil skulle følge de nye krav til vedtægternes indhold.

Ved fastsættelsen af vedtægterne eller ved fastsættelsen af reglerne om vedtægternes indhold i en standardvedtægt vil ministeren sikre, at vedtægterne og herunder bestyrelsens sammensætning tjener realiseringen af institutions- og uddannelsespolitiske målsætninger, jf. almindelige bemærkninger under pkt. 2.1.1.

Til nr. 3

For selvejende uddannelsesinstitutioner for erhvervsrettet uddannelser, der er godkendt før 1. januar 2007, videreføres de gældende regler om formueanvendelse ved ophør. Det betyder, at for godkendte uddannelsesinstitutioner, der den 31. december 1990 var selvejende institutioner, anvendes den del af institutionens nettoformue, der var opgjort pr. 31. december 1990, til de formål, der er fastsat i de til enhver tid gældende vedtægter. Det samme gælder for gaver skænket efter 1. januar 1991 og frem til ophørstidspunktet i form af løsøre, fast ejendom og anlægstilskud til fast ejendom. Den øvrige del af nettoformuen, der hidrører fra perioden efter 1. januar 1991, anvendes ved institutionens ophør til undervisnings- og uddannelsesformål efter undervisningsministerens bestemmelse.

En selvejende institution inden for den offentlige forvaltnings nettoformue tilfalder statskassen ved institutionens ophør, bortset fra formue der måtte hidrøre fra en pr. 31. december 2006 godkendt selvejende institutions aktivitet. Dette indebærer, at tidligere amtskommunale institutioners ejendom og formue tilfalder statskassen ved ophør efter bestemmelsen i § 3, stk. 3 og 4, jf. forslagets § 2, nr. 3.

Til nr. 4

For at skabe mulighed for sammenlægninger af institutioner på tværs af de eksisterende institutioner foreslås indsat en hjemmel til, at ministeren efter indstilling fra bestyrelserne for de enkelte institutioner kan godkende sådanne sammenlægninger. Ved sammenlægning opløses den enkelte institution, der indgår i sammenlægningen, som hidtil uden likvidation ved overdragelse af aktiver og gæld til den fortsættende institution. Ministeren beslutter i den forbindelse, efter hvilken lov den sammenlagte institution godkendes, dvs., hvilken lov der regulerer dens styringsforhold (institutionens organisering, bestyrelsens sammensætning, opgaver og ansvar m.v.)

Bestemmelsen betyder også, at de særlige uddannelsesspecifikke regler, der f.eks. gælder for institutioner for uddannelsen til studentereksamen, fortsat vil kunne gælde, selvom den sammenlagte institution godkendes efter lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse.

Med bestemmelsen sikres endvidere, at pædagogisk råd, jf. § 26 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., opretholdes for den del af institutionen, der varetager uddannelsen til stx, hf og avu.

Til nr. 5

Ifølge § 4 a i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, som affattet ved § 7, nr. 3, i lov nr. 590 af 24. juni 2005, er institutioner for erhvervsrettet uddannelse, der forud for godkendelsen efter institutionslovens § 2, stk. 1, var amtskommunale/kommunale (social- og sundhedsskoler), eller som er resultatet af en sammenlægning med en eller flere selvejende institutioner, der forud for den 1. januar 2007 har været amtskommunale, fortsat omfattet af offentlighedsloven og forvaltningsloven.

Det foreslås nu, at disse institutioner bliver selvejende institutioner inden for den offentlige forvaltning (statsligt selveje) hvorfor bestemmelsen i § 7, nr. 3 (§ 4 a) i lov nr. 590 af 24. juni 2005 ikke vil finde anvendelse for disse institutioner.

For at skabe mulighed for, at de øvrige selvejende uddannelsesinstitutioner, der er omfattet af den gældende lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, kan blive statslige selvejende institutioner inden for den offentlige forvaltning, foreslås det i stk. 2 at give disse institutioner mulighed for selv at beslutte, om de vil være institutioner inden for den offentlige forvaltning. En beslutning herom kan blandt andet være begrundet i hensynet til ansattes og studerendes retssikkerhed. Endvidere kan forskellige regler være en barriere for sammenlægninger.

Overgår en institution til at være en selvejende institution inden for den offentlige forvaltning, finder bestemmelsen i forslaget § 2, nr. 6 (§ 5, stk. 9), ikke anvendelse, idet bestyrelsens medlemmer, leder og andre ansatte i så fald bliver omfattet af hele forvaltningsloven og hele offentlighedsloven.

Såfremt en institution har besluttet sig for at være en selvejende institution inden for den offentlige forvaltning, kan den ikke efterfølgende beslutte at ændre status i forhold til den offentlige forvaltning.

Det skal fremgå af institutionens vedtægt, at institutionen er en selvejende institution inden for den offentlige forvaltning.

Til nr. 6

Erfaring og faglig indsigt i erhvervsrettede uddannelser og i arbejdsmarkedets behov for uddannelserne bør være repræsenteret i bestyrelsen. De udefra kommende medlemmer udpeges i kraft af egen person og kompetence og ikke som repræsentanter for bestemte interesser, organisationer eller sektorer. Ved udefra kommende medlemmer forstås personer, der ikke er ansat på institutionen eller ikke er elever eller studerende ved institutionen.

Det foreslås, at medlemmerne med deres samlede erfaring og indsigt skal bidrage til at fremme institutionens strategiske virke, herunder styrke kvalitet og relevans i varetagelsen af institutionens kerneopgaver.

De udefra kommende medlemmer skal komme fra forskellige sektorer, f.eks. det private erhvervsliv, andre uddannelsesinstitutioner og offentlige virksomheder m.v. Formålet hermed er at sikre, at bestyrelsen afspejler institutionens samlede profil og opgaver og bliver sammensat så bredt, at der ikke er en ensidig repræsentation af bestemte kompetencer, interesser og erfaringer. Ingen sektorer eller særinteresser må have flertal.

Lovforslaget fastsætter ikke regler om, hvordan bestyrelsens udefra kommende medlemmer findes. Det er med lovforslaget hensigten at give institutionerne og bestyrelserne frihed til inden for de i standardvedtægten fastsatte rammer selv at fastlægge den fremtidige procedure for udpegning af udefra kommende medlemmer, under forudsætning af at de lever op til de fastsatte krav i § 5, stk. 3 og 4. Kommunerne udpeger et medlem til bestyrelsen. I det omfang arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationer udpeger medlemmer til bestyrelsen, bevares kravet om paritet. I forbindelse med godkendelse af vedtægten vil ministeren – foruden almindelig legalitetskontrol – påse, at kravene i § 5, stk. 3 og 4, er opfyldt.

I dag har elever og medarbejdere hver 2 repræsentanter i bestyrelsen uden stemmeret. Det foreslås i stk. 5 på baggrund af styringsanalysens anbefalinger, at de fortsat hver har 2 repræsentanter i bestyrelsen, og at den ene af de to repræsentanter har stemmeret. Elever, der skal have stemmeret, skal være myndige, ligesom de øvrige bestyrelsesmedlemmer.

Medarbejdere, der udpeges til bestyrelsen, foreslås omfattet af reglerne om afskedigelse/forflyttelse i Finansministeriets cirkulære om tillidsrepræsentanter i staten m.v.

Forslaget indebærer færre bestyrelsesmedlemmer, der er udpeget af arbejdsmarkedets parter, som følge af, at elever og medarbejdere fremover repræsenteres i bestyrelsen hver med en, der har stemmeret. Derudover er det ikke intentionen at begrænse antallet af bestyrelsesmedlemmer, der er udpeget af arbejdsmarkedets parter. Derimod indebærer forslaget i stk. 4, at medlemmer udpeget af arbejdsmarkedets parter skal være i besiddelse af de kompetencer, som de udefra kommende medlemmer af bestyrelsen skal have.

Det vurderes hensigtsmæssigt at lade funktionsperioden være 4 år og lade perioden følge valgene til kommunalbestyrelser. Selvsupplering kan i et vist omfang finde sted, såfremt det fremgår af vedtægten. Det er

ikke hensigten, at et flertal af bestyrelsens stemmeberettigede medlemmer skal kunne udpeges ved selvsupplering. Medlemmer, der er fundet ved selvsupplering, bør kun sidde i højst 2 funktionsperioder, dvs. maksimalt 8 år. Reglerne herom fastsættes i standardvedtægten.

Bestemmelserne i stk. 6-8 er en justeret videreførelse af gældende bestemmelser i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, § 5, stk. 3-7. Det er i forbindelse hermed foreslået, at bestemmelsen om at medlemmer af bestyrelsen ved en anden institution, der er godkendt efter lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, ikke kan sidde i bestyrelsen, ophæves.

Bestemmelsen i stk. 9 er en videreførelse af den gældende bestemmelse i § 5, stk. 5, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse. Det skal præciseres, at institutioner for erhvervsrettet uddannelse der overgår til at være selvejende institutioner inden for den offentlige forvaltning ikke er omfattet af bestemmelsen.

Efter stk. 10 kan ministeren som hidtil i særlige tilfælde fravige kravene til bestyrelsens størrelse og sammensætning. Bestemmelsen kan anvendes i forbindelse med sammenlægninger af institutioner, hvor kravet til størrelsen kan fraviges og overstige 12 medlemmer i en overgangsperiode på 4-8 år.

Endvidere kan bestemmelsen anvendes i forbindelse med sammenlægninger med f.eks. gymnasier, hvor det kan være hensigtsmæssigt at fravige paritetskravet til arbejdstager- og arbejdsgiversiden.

Det skal sikres, at de kompetencer, som medlemmerne af et gymnasiums bestyrelse skal have, fortsat skal være repræsenteret i bestyrelsen for en sammenlagt institution, i hvilken et gymnasium indgår.

Social- og sundhedsuddannelsesskolerne.

Sosu-skolerne bliver som udgangspunkt omfattet af samme bestyrelsesmodel som de øvrige institutioner for erhvervsrettet uddannelse, herunder krav om paritet med hensyn til arbejdsgiver- og arbejdstagerrepræsentation, m.m. Der vil ikke være samme behov for store bestyrelser som ved store og fusionerede institutioner for erhvervsrettet uddannelse, og der bør derfor tilstræbes en bestyrelse på 6-10 medlemmer afhængig af de konkrete forhold på institutionen.

Sosu-skolerne kan på grund af deres egenart og profil have behov for en anden bestyrelsessammensætning. Efter bestemmelsen i stk. 9 er det muligt at godkende en anden sammensætning end den, der følger af § 5, stk. 2 og stk. 4 i loven. Den midlertidige bestyrelses udkast til vedtægt kan indeholde forslag herom. Bestemmelsen kan især tænkes anvendt til at fravige paritetskravet til arbejdsgiver-/arbejdstagerudpegede medlemmer af bestyrelsen, jf. også lovbemærkningerne til lovforslag nr. 106 (*spalte i Folketingstidende*) om ændring af lov om institutioner for uddannelsen til studentereksamen, lov om institutioner for uddannelsen til højere forberedelseseksamen, lov om grundlæggende social- og sundhedsuddannelser, lov om almen voksenuddannelse og om voksenuddannelsescentre og forskellige andre love.

Til nr. 7

Bestemmelsen omhandler tidligere amtskommunale institutioners kollegievirksomhed, og den giver ministeren hjemmel til at godkende, at en institution omfattet af loven kan drive kollegievirksomhed for institutionens studerende, hvis institutionen drev sådan virksomhed ved overgang til selveje pr. 1. januar 2007. Tilsvarende gælder for en institution, der sammenlægges med en tidligere amtskommunal institution, der drev sådan virksomhed. Det foreslås, at driften af kollegierne sker efter reglerne om indtægtsdækket virksomhed. Dette indebærer, at institutionen ikke får særligt tilskud hertil, og at institutionens øvrige tilskud ikke må anvendes til at drive disse kollegier.

Bestemmelsen tænkes anvendt i forbindelse med kollegierne ved den nuværende amtskommunale sosu-skole i Næstved og Skolen i Hammer Bakker, hvor kollegierne er en integreret del af skolerne. Bestemmelsen medfører, at institutionen fortsat vil kunne drive kollegievirksomhed med samme kapacitet som før 31. december 2006. Det er tanken, at kollegierne skal afvikles.

Bestemmelsen kan ikke anvendes til at give nye godkendelser til at drive kollegievirksomhed.

Til nr. 8

Der foreslås indsat udtrykkelig hjemmel til at give særlige tilskud til institutionernes udgifter til specialpædagogisk støtte til elever og kursister i ungdomsuddannelser på institutioner for erhvervsrettet uddannelse. Elever og kursister skal i dag efter § 29 i lov om erhvervsuddannelser, § 7 i lov om grundlæggende social- og sundhedsuddannelser, § 13 i lov om landbrugsuddannelser, § 40 i lov om uddannelsen til studentereksamen, § 40 i lov om uddannelserne til højere handelseksamen (hhx) og højere teknisk eksamen (htx) og § 36 i lov om uddannelsen til højere forberedelseseksamen have tilbud om specialpædagogisk bistand.

Det er planen, at der skal gælde ensartede regler for de gymnasiale uddannelser og erhvervsuddannelserne m.fl. og at Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte skal varetage administrationen af tilskud til specialpædagogisk bistand.

Det præciseres, at der med undervisning som specialpædagogisk støtte tænkes på særligt tilrettelagte undervisningstimer, samt hjælpemidler og anden bistand, der skal være et individuelt tilrettelagt supplement til den almindelige undervisning, og som skal sikre, at eleverne kan opfylde uddannelsens mål på baggrund af deres særlige uddannelsesforudsætninger og ikke undervisning, der skal afhjælpe generelt mangelfulde skolemæssige forudsætninger.

Oplysningspligten, jf. stk. 2, indebærer, at institutionerne skal indsende de nødvendige oplysninger til Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte, herunder helbredsoplysninger.

Den specialpædagogiske støtte skal som hidtil efter behov således blandt andet kunne omfatte:

Særligt tilrettelagte undervisningsforløb, tegnsprogstolkning og skrivetolkning, hjælpemidler og instruktion i brug heraf, særligt udformede undervisningsmaterialer, personlig assistance og sekretærhjælp samt særligt vilkår for og arbejdsformer under prøver og eksaminer.

Til nr. 9

Der henvises til § 9 i lov nr. 591 af 24. juni 2005 samt til bemærkningerne hertil.

Til nr. 10

Bestemmelsen er en udmøntning af styringsanalysens anbefalinger om harmonisering af styringssystemet for de selvejende institutioner for regelstyrede uddannelser.

Bestemmelsen er revideret i forhold til den gældende bestemmelse. Bestemmelsen indebærer, at de selvejende institutioners regnskaber skal revideres af Rigsrevisionen i henhold til rigsrevisorlovens § 2, stk. 1, og derudover af en statsautoriseret eller registreret revisor (institutionsrevisor). Der bliver ikke hermed tale om dobbelt revision, idet institutionsrevisionens primære opgaver i relation til de selvejende institutioners bestyrelse og Undervisningsministeriet ikke er de samme som dem, Rigsrevisionen skal varetage. Begrundelsen for at bevare institutionsrevision er, at der i loven er pålagt den selvejende institutions bestyrelse et væsentligt selvstændigt ansvar og tilsvarende beslutningskompetence. Dette betyder, at der må stilles krav om en revision, som er målrettet en selvejende institution. Det drejer sig dels om løbende gennemgang og kontrol af regnskaberne (controller-funktion), dels om den rådgivning og vejledning af bestyrelsen i økonomiske og andre spørgsmål, som er en væsentlig del af institutionsrevisionens rolle på andre uddannelsesområder. En tilfredsstillende løsning af disse opgaver forudsætter en institutionsrevision, som kan indgå i en tæt og hyppig dialog med institutionens bestyrelse og administration.

Ministeriet må ligeledes kræve en løbende gennemgang og kontrol af regnskaberne, herunder ikke mindst kontrol af de selvejende institutioners tilskudsgrundlag. Revisionens controller-funktion er sammen med de årsregnskabsaflæggelser, som indsendes til ministeriet i form af revisionsprotokollater samt revisorerklæringer om tilskudsgrundlaget, en væsentlig forudsætning for, at ministeriet kan varetage tilsynet med institutionerne på betryggende måde. Institutionsrevisionens ansvar over for bestyrelsen og ministeriet begrænses ikke af det forhold, at Rigsrevisionen reviderer institutionernes regnskaber i henhold til rigsrevisorloven, ligesom Rigsrevisionens eventuelle bemærkninger m.v. til de selvejende institutioners regnskaber ikke kan fritage institutionsrevisionen for ansvar. Rigsrevisionen bevarer det overordnede revisionsmæssige ansvar.

Hermed harmoniseres revisorreglerne for alle de regelstyrede selvejende uddannelsesinstitutioner.

Til nr. 11

Forslaget er en udmøntning af styringsanalysens anbefalinger. Indsatsaftaler mellem undervisningsministeren og en institution skal ses som et nyt og konstruktivt styrings- og opfølgingsredskab. Indsatsaftaler skal anvendes målrettet til at rette op på afgrænsede specifikke kvalitetsproblemer på enkeltinstitutioner eller inden for et institutionsområde. Formålet er at forpligte bestyrelsen til at opnå bedre kvalitet og resultater.

En indsatsaftale indgås mellem Undervisningsministeriet og institutionsbestyrelsen. Formålet er at forpligte bestyrelsen til at iværksætte nærmere angivne foranstaltninger for at rette op på utilfredsstillende uddannelses- eller institutionskvalitet.

Formuleringen af en indsatsaftale sker i dialog med institutionen, og den skal fastsætte de mål og initiativer, som institutionen skal iværksætte for at udvikle undervisnings- og uddannelseskvaliteten.

Rationalet i indsatsaftalerne er, at institutionerne får ansvar for at stille forslag til egnede initiativer til forbedring af undervisnings- og uddannelseskvaliteten, der kan indgå i en indsatsaftale, og ansvar for at initiativerne iværksættes og forbedringerne realiseres. Dette er i overensstemmelse med den høje grad af selvstændig dispositionsfrihed, som institutionerne er givet som selvejende institutioner for at sikre, at institutionens dispositioner er optimale i forhold til lokale problemstillinger og løsningsmuligheder.

Undervisningsministeren kan i særlige tilfælde efter konkret vurdering yde tilskud til institutionerne til gennemførelse af initiativer, som indgår i en indsatsaftale.

Til nr. 12 og 13

Ved en fejl blev bestemmelsen indsat som § 33 b i § 7, nr. 6, i lov nr. 590 af 24. juni 2005. Den foreslås nu ændret til § 33 a. Bestemmelsen er endvidere en præcisering af, hvilke selvejende institutioner under Undervisningsministeriet der kan indgå aftaler om at varetage nærmere bestemte administrative opgaver for hinanden.

Til nr. 14 og 15

Der er tale om en konsekvensændring som følge af ændring af titlen på lov om institutioner til uddannelse til studentereksamen og lov om institutioner for uddannelsen til højere forberedelseseksamen til lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse samt om konsekvensændring af Paragrafhenvisninger, jf. § 46 i det samtidigt fremsatte lovforslag om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse.

Til nr. 16

Bestemmelsen foreslås ophævet, idet der i indeværende folketingssamling fremsættes forslag til en samlet lov om tilskud til befordring for deltagere i ungdomsuddannelser m.v.

Til nr. 17

Bestemmelsen indebærer, at SU-styrelsens afgørelser kan indbringes for Ankenævnet for Uddannelsesstøtten. Dette svarer til den gældende ordning i henhold til lov om specialpædagogisk støtte ved videregående uddannelser.

Klager over SU-styrelsens afgørelser stiles til Ankenævnet for Uddannelsesstøtten og sendes til styrelsen. Det vil blive fastlagt i bekendtgørelsen, at afgørelser, der træffes af en uddannelsesinstitution efter § 18 a, stk. 1, inden 4 uger efter meddelelsen af afgørelsen kan indbringes for styrelsen af den, som afgørelsen vedrører.

Til § 3

Til nr. 1

Det foreslås, at lovens titel ændres, så det fremgår, at loven alene indeholder en regulering af almen voksenuddannelse. Der er tale om en konsekvensændring som følge af, at bestemmelserne om voksenuddannelsescentre – den institutionelle ramme - foreslås indsat i forslag til lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Til nr. 2

Det præciseres, at undervisningsministeren skal sikre, at alle, der er fyldt 18 år, inden for en rimelig geografisk afstand kan modtage almen voksenuddannelse. Almen voksenuddannelse skal tilbydes, så der sikres en passende geografisk placering af udbuddet og et tilstrækkeligt og varieret tilbud til alle, jf. lovbekendtgørelse nr. 402 af 28. maj 2004 om almen voksenuddannelse og om voksenuddannelsescentre, § 4. Ministeren skal ved institutionsgodkendelser efter lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. sikre dette.

Til nr. 3

De nærmere bestemmelser om, hvilke institutioner der kan udbyde almen voksenuddannelse med statstilskud, fremgår af lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. Almen voksenuddannelse udbydes på voksenuddannelsescentre. Desuden kan institutioner for uddannelsen til studentereksamen og uddannelsen til højere forberedelseseksamen godkendes til udbud af almen voksenuddannelse.

Til nr. 4

Der er tale om konsekvensændringer som følge af, at bestemmelser om godkendelse af voksenuddannelsescentre foreslås flyttet til lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Til nr. 5

Bestemmelserne om deltagerbetaling foreslås flyttet uændret til lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Til nr. 6

Bestemmelsen foreslås ophævet, da undervisningsministeren fremsætter lovforslag om befordringsgodtgørelse til deltagere i uddannelser under Undervisningsministeriet.

Til nr. 7

Bestemmelser om klageadgang vedr. institutionernes øvrige afgørelser findes nu i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. det samtidigt hermed fremsatte lovforslag.

Til nr. 8

Bestemmelserne om voksenuddannelsescentre findes nu i det samtidige hermed fremsatte forslag til lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. Derfor foreslås kapitel 2 i den gældende lov om almen voksenuddannelse og om voksenuddannelsescentre ophævet. Herudover medfører forslaget, at § 10, nr. 29 (kapitel 2 a) i lov nr. 590 af 24. juni ophæves.

§ 4

Til nr. 1

Der henvises til § 3, nr. 42, i lov nr. 590 af 24. juni 2005, hvor det af bemærkningerne fremgår, at undervisningsministeren vil godkende hf-kurset på Høng Gymnasium som et statsligt selvejende kursus, hvis institutionens bestyrelse ønsker dette. Den selvejende institution Høng Gymnasium, HF-kursus og Efterskole er i dag godkendt som en kombineret institution efter lov om frie kostskoler og stx- og hf-lovgivningen. Institutionens bestyrelse har fremsat ønske om, at institutionen overgår til at være et selvejende gymnasium og hf-kursus inden for den offentlige forvaltning. Institutionens bygninger forbliver privat ejendom. Der henvises til § 60 i det samtidig hermed fremsatte forslag til lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. med tilhørende bemærkninger.

Det foreslås, at undervisningsministeren får bemyndigelse til at fravige lovens bestemmelser for så vidt angår Høng Gymnasium, HF-kursus og Efterskole i en overgangsperiode på indtil 6 år. Overgangsbestemmelsen tænkes anvendt til at fravige lovens bestemmelser i fornødent omfang for at lette overgangen for Høng Gymnasium og HF-kursus til at være en statslig selvejende institution.

§ 5

Det foreslås, at loven skal træde i kraft den 1. januar 2007.

Bestemmelsen om, at ministeren kan indgå en aftale med Universitets- og Bygningsstyrelsen (UBST) om administration af bygninger, træder i kraft straks efter lovens vedtagelse, idet nogle institutioner har behov for at indgå nye huslejeaftaler i 2006.

Af bestemmelserne fremgår, at det er undervisningsministeren, der fastsætter kravene til indholdet af de amtskommunale institutioners åbningsbalance pr. 1. januar 2007.

Der skal for samtlige amtskommunale institutioner, herunder også amtskommunale institutioner, der indgår i en sammenlægning med institutioner, der før 1. januar 2007 var omfattet af lov om Centre for Videregående Uddannelse og andre selvejende institutioner for videregående uddannelser m.v. eller lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, udarbejdes en åbningsbalance pr. 1. januar 2007.

Åbningsbalancen udarbejdes blandt andet på baggrund af det afsluttende årsregnskab for amtet for 2006. Da der kan være behov for flere oplysninger i åbningsbalancen, end de der fremgår af årsregnskabet, foreslås det, at undervisningsministeren får kompetence til at fastsætte kravene til indholdet i åbningsbalancen.

Bilag 1

Høringsliste

Særlige myndigheder:

Domstolsstyrelsen
Datatilsynet
Rigsrevisionen
SU-styrelsen
Erhvervs- og Selskabsstyrelsen
Personalestyrelsen
DSB
Ørestadsselskabet
Danmarks Evalueringsinstitut
Bestyrelsen for Arbejdsgivernes Elevrefusion

Kommuner/kommunale organisationer:

KL
Amtsrådsforeningen
Københavns Kommune
Frederiksberg Kommune
HS
HUR
Bornholms Regionskommune

Rektorsamlinger, skolelederforsamlinger og ledersammenslutninger

CVU Rektorkollegiet
Gymnasieskolernes Rektorförening
Lærerseminariernes Rektorsamling
Pædagogseminariernes Rektorforsamling
Frie Samarbejdende MVU-institutioner
Interesseorganisationen for handelsskolernes ledelser (HFI)
Handelsskolernes Bestyrelsesforening
Foreningen af skoleledere ved tekniske skoler
Danmarks Erhvervsskoleforening
Sygeplejeskolernes Rektorforsamling
Foreningen af private gymnasier, studenterkurser og hf-kurser
Foreningen af studenterkursusrektorer
Forstanderforeningen for VUC
Foreningen for Produktionsskoler og Produktionshøjskoler
Forstanderkredsen for Produktionsskoler og Produktionshøjskoler
Rektorkollegiet
Sammenslutningen for ledere ved skolerne for de grundlæggende social- og sundhedsuddannelser

Institutioner uden rektor- eller forstanderforsamling

Ankerhus Seminarium

Suhr´s Seminarium
Danmarks Forvaltningshøjskole
Bestyrelsesforeninger
CVU-Bestyrelsesforening
Lærerseminariernes Bestyrelsesforening
Pædagogseminariernes Bestyrelsesforening

Rådgivende organer:

Rådet for mellemlange Videregående Uddannelser
Erhvervsakademirådet
Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser
Rådet for Erhvervsrettede Voksen- og Efteruddannelse
Rådet for de gymnasiale uddannelser
Grundskolerådet

Studenterorganisationer:

Danske Gymnasieelevers Sammenslutning (DGS)
Landssammenslutningen af Kursusstuderende
Erhvervsskolernes Elevorganisation
Danske Studerendes Fællesråd
Social- og sundhedsuddannelsernes Landselevbestyrelse
Pædagogstuderendes Landsråd
Landssammenslutningen af Handelsskoleelever
Lærerstuderendes Landskreds
Pædagogstuderendes Landssammenslutning

Arbejdsgiver- og Erhvervsorganisationer:

Dansk Arbejdsgiverforening (DA)
Dansk Byggeri
Dansk Handel og Service (DHS)
Dansk Industri (DI)
Dansk Transport og Logistik
Handel, Transport og Serviceerhvervene (HTS-A)
Landbruksrådet
Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgivere

Lønmodtagerorganisationer:

Akademikernes Centralorganisation (AC)
Danmarks jurist- og Økonomforbund (DJØF)
Dansk Metal
Forbundet af Offentlige Ansatte (FOA)
Funktionærenes og Tjenestemændenes Fællesråd (FTF)
HK/Kommunal
HK/Stat
Landsorganisationen i Danmark (LO)
Ledernes hovedorganisation
Specialarbejderforbundet i Danmark (SID)
Dansk Magisterforening
Gymnasieskolernes Lærerforening

Børne- og Ungdomspædagogernes Landsforening (BUPL)
Landsforeningen af socialpædagoger
Danmarks Lærerforening
Danske Produktionsskoler Lærerforening
Handelsskolernes Lærerforening
HK/Privat
Dansk Teknisk Lærerforbund
Dansk Sygeplejeråd
Karteller, forhandlingsfællesskaber m.v.:
Centralorganisationernes Fælles Udvalg (CFU)
Centralorganisationen af industriansatte i Danmark (CO-Industri)
Det Kommunale Kartel
Kommunale tjenestemænd og overenskomstansatte (KTO)
Lærernes Centralorganisation
Statsansattes kartel
Stats- og Kommunalt Ansattes Forhandlingsfællesskab
Sundhedskartellet

Øvrige:

Det Danske Advokatsamfund
Landsforening af landsbysamfund
Landdistrikternes fællesråd
Sammenslutningen af Danske Småøer
Foreningen af Statsautoriserede Revisorer
Foreningen af Registrerede Revisorer
De samvirkende Invalideorganisationer
Det Centrale Handicapråd